

Elina Kilkkku

MAHDOTON ELÄMÄ

Elina Kilkku

MAHDOTON ELÄMÄ

Kariston säätiö on tukenut tämän kirjan kirjoittamista.

Bazar Kustannus Oy
www.bazarkustannus.fi
© 2020 Elina Kilkku

ISBN 978-952-279-679-0

Taitto Jukka Iivarinen / Vitale
Painopaikka ScandBook, Liettua 2020

*”Mutta kuukausipalkka
minulle sanottiin
olisihan se sentään turva*

Ei

Minun turvani:

tilapäistyöt vaihtelu rahapulan sietäminen

ne ovat näettekös

turva vakinaista virkaa

työaika

ja rutiinia vastaan.”

Kyllikki Villa

1

Alina ei saanut sanaa millään mieleensä. Ilmausta käytettiin silloin, kun elämä vyörytti yllesi onnea päättymättömänä ryöpynä. Kun paistattelit autuudessa kuin saimaannorppa rantakalliolla. Sana oli ihan kielen päällä. Ai niin, *täydellinen*. Kaikki oli täydellisen hyvin.

Puvun yläosa oli valmistettu intialaisesta raakasilkistä ja koristeltu pitsillä. Polveen ulottuva alaosa oli kirkkaan valkoista tylliä, kuin ylisuuri balettitutu. Alina astui askeleen taaksepäin nähdäkseen kasvonsa yliampuvan yllellisesti sisustetun morsiusliikkeen kultakehyksisestä kokovartalopeilistä. Peilissä hymyili nainen, jonka vyötärön myyjä oli taikonut esiin kiristelemällä korsettimallisen yläosan nyörejä. Maantienvärisen polkkatukan myyjä oli tunkenut piiloon pitsihunnun alle. Pitsi oli niin kaunistista, ettei Alina piitannut hunnun neitsytmorsian-symboliikasta. Avioliittoperinteitä ei muutenkaan kannattanut tarkastella kovin läheltä. Jopa Alinan hampaat näyttivät aiempaa valkoisemmilta, kenties ne heijastelivat hääpuvun valkeutta. Jos Alina olisi ollut romaanin päähenkilö, hänen nykyisestä elämäntilanteestaan kertova kirja olisi ehdottomasti luokiteltava takakannessa chick litiksi vakavana varoituksena kaikille syvällisille, ajatteleville ja miehille: niin aivottoman hattaraisen romanttista hänen elämänsä oli. Parin vuoden takainen Charles Dickensin ja Stephen Kingin yhdessä kynäilemä työttömän yksinhuoltajan arki oli nyt ohi. Peilimorsian näytti kauniilta ja onnelliselta, vaikka vyötärön piirtymisestä joutuikin maksamaan keuhkoahautumalla. Puku oli kuitenkin kuin suoraan kiiltävän morsiuslehden kannesta,

vaikkei ehkä ihan istunutkaan juuri hänen vartalolleen. Alinan ja Matias Raatteentien häät olivat Alinan toiset häät: hän siisti, että päivä pintahengittävänä prinsessana olisi nopeasti ohi. Takan reunukselle asetettava hääkuva sen sijaan oli ikuinen. Mikäli avioliittokin oli. Jos ei ollut, kuvasta tuli ongelmajätettä. Ellei avioliitto sitten päättynyt niin rumasti, että tussilla sotke-
tun kuvan päälle tuli kännissä kaataneeksi votkaa. Sitten sen yritti sytyttää tuleen ja lopuksi repi silpuksi biojätteen sekaan. Tai niin Alina oli kuullut.

Kermanväriselle eli pelottavan vaalealle samettidivaanille ahtautuneet perussaastaiset pikkulapset nostivat myyjän keho-
tuksesta katseensa Leevin kännykästä. Alina pyörähti ympäri. Lyyti ja Lilli mutisivat Alinan näyttävän ”ookoolta”. Leevikin avasi suunsa, mutta ennen kuin mitään ehti päästä ulos, hänen huomionsa kiinnittyi taas kännykkään. Alina oli kuullut van-
hemmista, jotka esikatsoivat ja esipelasivat kaiken, jotta heidän lastensa mielet eivät turmeltuisi. Alina oli kerran yrittänyt kat-
sella poikansa kanssa videota, jossa löysä-ääninen tubettajateini oli avannut uuden pelin pahvilaatikosta ja sitten selostanut pe-
laamistaan, mutta hän oli tuntenut omien aivosolujensa alkavan kuolla, joten hän oli luovuttanut.

Alina kääntyi selin peiliin lukeakseen mekon niskaan kiin-
nitetyn hintalapun. Aika kallis hinta muutamasta tunnista, jol-
loin hengittäminen olisi hankalaa, Alina totesi. Hänellä ei olisi oikeastaan ollut varaa edes kiiltäviin morsiuslehtiin. Alinan mielessä kuitenkin käväisi Matiaksen edellinen hääkuva, se, jossa tämä poseerasi Lillin edesmenneen äidin kanssa. Lillin äidillä oli yllään ihana hippihenkinen retromekko. Alina halusi lapsellisesti, että hänen mekkonsa olisi vieläkin ihanampi, ja että Matias näyttäisi onnellisemmalta. Omissa ensimmäisissä häis-
sään Alina oli pukeutunut silloisen sulhasensa ja tulevan lastensa isän Jounin mieliksi halvimpaan mahdolliseen hääpukuun. Ihan turhaan. Yllättäen edullinen ja ritisevän tekokuituinen puhvi-
hihakermakakku ei ollut estänyt miestä häipymästä nuoremman

naisen matkaan. Alina ei tosin ollut ihan varma, oliko Jounin uusi – ja sittemmin jo entinen – oikeasti Alinaa nuorempi. Kuulosti vain tehokkaammalta ja helpommin kestäväältä sanoa niin. ”Mieheni lähti paremman teatteriohjaajan matkaan” oli selkeästi huonompi vaihtoehto. Ranskalainen Audrey oli nimittäin teatteriohjaaja kuten Alinakin. Myös Matias oli teatteriohjaaja. Aiemmin Alina oli kadehtinut verisesti Matiaksen loistokasta uraa, mutta hän oli oppinut hienosti käsittelemään negatiivisia tunteitaan, eivätkä kateus tai menneisyyden pikkusieluiset sabotaasitihutyöt olleet hänelle enää minkäänlainen ongelma.

Alina varmisti myyjältä, että oli ymmärtänyt hinnan oikein. Myyjä vakuutti, ettei summassa ollut desimaalivirhettä. Mekko oli kuulemma kotimainen, tai siis suunniteltu ja toteutettu Intiasa intialaisista materiaaleista, mutta tilaus oli tehty Suomesta käsin.

– On tämä silti täydellinen, Alina päätti ja tunsu samanlaista heikotusta kuin niinä kahtena kertana, kun oli sanonut ”tahdon” kiinteistövälittäjälle.

Myyjä kiljahti ja ilmoitti hakevansa heille molemmille lasin skumppaa juhlan kunniaksi. Alina vilkaisi seinällä olevaa kelloa. Se näytti puoli yhdeksää maanantaiaamuna. Ehkä ikuisen rakkauden ja ventovieraiden ihmisten onnenhetkien parissa työskentely oli rankempaa kuin ensin tuli ajatelleeksi.

Alina yritti olla murehtimatta rahaa. Hän ansaitsi tämän mekon, sillä hän oli juuri saanut tililleen palkan viimeisimmästä ohjaustyöstään, *Mahdoton*-nimisestä teatteriesityksestä, jonka hän oli itse myös kirjoittanut. Kirjoittamisesta ei tosin maksettu mitään, sillä teatterinjohtaja oli neuvotellut kirjoituspalkkion sisältymään ohjauspalkkioon. Alina oli ollut niin rajattoman kiitollinen saatuaan pitkää aikaa töitä, ettei hän ollut kehdannut valittaa tai edes lukea työsopimusta kunnolla, kun johtaja odotti jalkaa naputtaen hänen allekirjoitustaan. Siitä huolimatta Alinan sydän värisi ilosta, kun hän ajatteli työelämäänsä.

Vihdoinkin kaikki sujui! Hän oli juuri saanut ensi-iltaan elämänsä parhaan ohjauksen, ja varsinkin kirjoittamastaan näytelmästä Alina oli ylpeä, se oli täydellinen. Lisäksi heti häiden ja Pariisiin suuntautuvan häämatkan jälkeen alkaisi uusi ohjaustyö. ”Uusi ohjaustyö” oli suomen kielen ehdottomasti kaunein sana pari, varsinkin jos asiaa tarkasteli ikuiselta tuntuneen työttömyyden ja satojen erilaisten työhakemuksia ja apurahoja koskevien kielteisten päätösten jälkeen. Myös ajatus Pariisista sai Alinan pyörittämään vielä kerran itselleen epätyypillisen riehakkaasti. Hän oli vähällä kaatua. Lisäksi hän tajusi, että oli unohtanut perustella tuhlailuaan sillä kaikkein ilmeisimmällä syyllä: hän oli menossa naimisiin maailman ihanimman miehen kanssa.

Alina kilisti lasiaan myyjän lasia vasten, vaikka myyjän lasi oli tyhjentynyt jo matkalla takahuoneesta myymälän puolelle. Alina vilkaisi lapsia, joiden huomio oli edelleen liimattu kännykän tahmaisella näytöllä poukkoileviin palluroihin. Pelissä oli ilmeisesti alun perin tarkoitus ratkoa opettavaisia pikku pulmia, mutta kuusivuotias Leevi, viisivuotias Lilli ja nelivuotias Lyyti pyrkivät ainoastaan saamaan palluroita hengiltä mahdollisimman väkivaltaisilla tavoilla. Alina olisi voinut viedä lapset päiväkotiin ennen mekkokauppaa, mutta hän oli halunnut nämä mukaan, jotta hetkestä jäisi hänen omille lapsilleen sekä Matiaksen Lilli-tyttärelle tärkeä elinikäinen muisto. Alina katseli kolmikkoa, kuvitteli nämä pestyiksi, kammatuiksi ja juhla-vaatteisiin. Kurkkua alkoi puristaa. Hän otti kulauksen kuohuviiniä ja kääntyi. Peilistä Alina näki itsensä, lapsensa ja sitten myös itsensä pikkutyttönä. *Milloin mä vanhenin, he milloin varttui noin?* Tuttu laulu alkoi soida Alinan korvissa ja herautti kyynleet silmäkulmiin. Alina täsmensi alitajunnalleen, että korvissa soi nimenomaan alkuperäinen *Viulunsoittaja katolla* -musikaali, ei *Matin* ja *Tepon* levyttämä versio. Vaikka ei sillä oikeastaan ollut väliä. Sanat kouraisivat niin syvältä. *Nousee päivä, laskee päivä...*

- Tapa se! Leevi kannusti pikkusiskoaan.
  - Voidaanko äiti jo mennä tarhaan? Täällä on vitun tylsää,
- Lyyti totesi nostamatta katsettaan palluroista.

– Hyvää huomenta rakas. Älä lue lehteä tänään, Matias varoitti ja työnsi kapean halon keittiön puuhellaan. Oli vasta elokuun loppu, mutta sateisena valjennut päivä teki vanhasta rintamamiestalosta kalsean. Alinan hääilon esimaun ja – omasta mielestä – hyvin tehdyn työn ansiosta korkealla pysytellyt mieliala romahti. *Mahdottoman* kritiikki oli siis ilmestynyt.

Alina tarttui Matiaksen tarjoamaan kahvikuppiin ja istuutui pöydän ääreen. Keittiö oli aivan liian pieni heidän viisihenkiselle uusperheelleen. Muuten talo oli varsin viehättävä remontoijan unelma. Joka huone oli maalattu tai tapetoitu erivärisiksi. He olivat muuttaneet Kalliosta Tapaninvainion nukkumalähiöön edellisenä keväänä. Matias oli kaivannut luovan ajattelutyönsä oheen konkreettista tekemistä pienten remonttien ja puutarhanhoidon muodossa. Alinaa oli hirvittänyt lähteä niin kauas keskustasta, eikä hän ollut osannut kaivata loputonta määrää erilaisia iltapuhteita, vaikka luovalla alalla työskentelikin, tai yritti työskennellä. Matiaksen netistä esittelemät kirjavien kukkatapettien valikoimat olivat kuitenkin saaneet Alinankin taipumaan puutaloasumisen kannalle. Puutarhanhoidosta tai talotekniikasta hän ei ymmärtänyt mitään, eikä hän edelleenkään tunnistanut rikkaruohoja tai käsittänyt mitä ”perenna” tarkoitti, mutta edellisten asukkaiden istuttamien vaaleanpunaisten pionien pusketua esiin pihamaan mullasta Alina oli huokaissut onnesta. Hän oli vain istunut pienellä pihallaan kahvikuppi kädessä kukkia tuijottamassa ja tuntenut olevansa kotona. Todennäköisesti hän olisi saavuttanut saman olotilan Kalliiossakin ihan vain ostamalla

kimpun pioneja maljakkoon. Se olisi ollut halvempaa ja siellä olisi ollut hiljaisempaakin. Kallion naapurit eivät nimittäin olleet epäterveen viehättyneitä moottoreista, toisin kuin hänen nykyinen naapurustonsa, joka huudatti vuodenaajoista ja kellonajoista piittaamatta lehtipuhallin- ja sirkkeliorkesteria. Asiaa oli kuitenkin turha murehtia nyt kun kaupat oli tehty ja Kallion asunto vuokrattu. Parasta omakotiasumisessa oli pionien lisäksi oma piha, jossa riitti tekemistä lapsille. Alinan ei enää milloinkaan tarvitsisi värjötellä leikkipuistoissa ja yrittää keksiä puhuttavaa ventovieraille vanhemmille, joista suurin osa joko tuijotti kiukkuisina kännyköitään, osallistui ahdistavan aktiivisesti lapsensa leikkeihin tai halusi kyllä keskustella, mutta maahanmuuttokriittisesti.

Alina otti puuroa pöydälle asetetusta valkeasta emalikattilasta. Keittiöstä työhuoneen kautta olohuoneeseen johti ikään kuin trooppisen hirmumyrskyn jättämä tuhovana, mistä päätellen lapset olivat jo syöneet ja siirtyneet katsomaan lastenohjelmia. Keittiön pöytä oli Matiaksen itse tekemä, turkoosiksi maalattu puupöytä. Alina oli muuton yhteydessä myynyt kaikki sisustus-arkkitehtiäitinsä hänelle vuosien varrella kierrättämät huonekalut oranssia, kukallista lempinojatuoliaan lukuun ottamatta. Nyt heillä oli iloisen Huvikumpu-henkinen sisustus, jossa huonekalut eivät muistuttaneet äidistä vaan kivoista yhteisistä kirpputori-reissuista.

Alina katseli vaivihkaa ympärilleen. Päivän lehteä ei näkynyt. Matias oli ilmeisesti polttanut tai piilottanut sen. Alina etsisi arvostelun kyllä käsiinsä, tietenkin, mutta nyt hänellä oli aikaa valmistautua pahimpaan. Monet taiteilijat sanoivat haastatte luissa, etteivät lukeneet lainkaan kritiikkejä tai sitä, mitä heistä kirjoitettiin netissä. Alina ei käsittänyt, miten oli mahdollista jättää omaa taiteilijuutta käsittelevä tuomio kokonaan kuulematta. Ei kuolemansellissäkään saanut valita, menikö mestattavaksi vai jättikö itseään säästääkseen sähkötuolin mieluummin väliin.

Olohuoneesta kuului muksaus, kopsahdus ja kirkunaa. Matias nousi ja meni selvittämään tilannetta. Alinan aistit

terästäytyivät kuin villieläimellä. Hän ennemmin tunsu värähtelynä kuin näki, että Hesarin kulma pilkkotti sytykkeiden seasta. Alina ryntäsi sieppaamaan lehden itselleen. Hän hengitti syvään ennen kuin avasi kulttuurisivut. Periaatteessa hän oli jo mestari ottamaan vastaan kaikenlaisia taka- ynnä muita iskuja, mutta koki silti tarpeelliseksi hieman psyykata itseään. Muista, Alina, että kaikki on hyvin. Sinulla on töitä ja olet menossa naimisiin. Älä huuda, kiroile tai romahda. Älä amok-juokse tai mene berserkkitilaan ennen kuin olet yksin talossa. Ymmärrä, että taidealalla jokainen saa joskus huonoja arvioita työstään. Se on aivan väistämätöntä, sillä kukaan ei voi aina miellyttää kaikkia. (Tai Matias voi, mutta se ei liity tähän.) Nyt on vain sinun vuorosi saada julkinen nöyryytys, ei sen kummempaa. Olet lapsena selvinnyt siitä, että joku kirjoitti koulun vessan seinään sinun olevan ääliö tyhmänaama. Käsillä oleva tilanne ei eroa millään tavalla vessanseinäselkkauksesta, joten selviät tästäkin. Kriittistä voi myös oppia jotakin. Jos onnistuisit kehittymään kriitikon avulla paremmaksi, huono kritiikki olisikin hyvä asia! Tai ajattele kosmista mittakaavaa: onko yhdellä taidekriitikolla lopulta mitään väliä?

Alinan suussa narskahti kammottavasti. Hän yritti niin kovasti pysyä kosmisen tyyneenä, että oli alkanut purra leukojaan yhteen ja rikkoisi pian poskihampaansa.

Taiteilijan oli tärkeintä kyetä kasvattamaan itselleen niin paksu nahka, etteivät mitkään ilkeydet tai vähättelyt enää sattuisi. Huonot kritiikit oli syytä vain sivuuttaa. Täytyi keskittyä hyvään palautteeseen, jos sellaista sattui saamaan. Ja jos sekään ei auttanut, aina oli mahdollista lohduttautua kuuluisien, hyvänä pidettyjen taiteilijoiden saamalla murska-arvioilla. August Ahlqvist teilasi kansalliskirjailija Aleksis Kiven ”häpeäpilkuksi suomalaisessa kirjallisuudessa”. Picassoa kuvailtiin aikoinaan sanoilla ”skitsofreeninen” ja ”saatanallinen”. *Les Misérables* arvioitiin ”älyttömäksi ja keinotekoiseksi”. Sarah Kanen näytelmää *Blasted* luonnehdittiin ”inhottavaksi saastaksi”. Aloitteleva Led

Zeppelin oli *Rolling Stone* -lehden mukaan ”Kuin Cream, mutta huonompi”. Toisiin taiteilijoihin vertaileminen tuntui Alinasta aina erityisen epäreilulta. Mikään ei ollut niin turhaa ja tuhoisaa kuin vertailu, joten oli kestävämpää, että kritiikot harrastivat bensan kaatamista jo valmiiksi kateudesta roihuaviin mieliin. Taiteilijana ja ihmisenä selviämässä oli ensisijaista, ettei verrannut itseään toisiin, sillä aina löytyi joku, joka oli kiinnostavampi, nuorempi, menestyneempi, lahjakkaampi ja parempi.

Piti myös nähdä itsensä kehittyvänä, ei muuttumattomana. Alina joutui miettimään hetken, mistä oli saanut lauseen päähänsä. Sitten hän muisti. Jouni. Alina oli taas edellisenä päivänä saanut elämäntaitovalmentajaksi ryhtyneeltä eksältään self help -henkisen sähköpostin, ja lause oli jäänyt hänen mieleensä. Kerrankin Jounin – ilmeisesti oikeita asiakkaita odotellessaan – kirjoittamista jaarituksista oli hyötyä. *Muuttumattomalle* ihmiselle huono kritiikki olisi lopullinen tuomio. Onneksi Alina oli nykyään kehittyvä yksilö! Yksilö, jolle jokainen niskaan kaadettu saavillinen paskaa oli mieletön tilaisuus kehittyä ihmisenä.

Ohikiitävän hetken Alina vielä pohti taiteilijoita, jotka valehtelivat lehdissä, etteivät lukeneet kritiikkejä. Kykenisikö hän sittenkin moiseen luonteenlujuuteen? Olisi äärimmäisen vapauttavaa olla piittaamatta muiden ajatuksista! Alinakin ryhtyisi sellaiseksi. Heti tämän kritiikin luettuaan.

Mahdoton rimanalitus

Alina Varjosen esitys on mielenkiintoinen tapaus. Sitä voisi tarkastella kahdella tavalla: uudistavana ja mullistavana kokeiluna tai kelvottomana mahalaskuna. Kallistun seuralaiseni vanavedessä jälkimmäiseen. Mielestäni Varjosen yritys käsikirjoittaa ja ohjata epäonnistuu täydellisesti. Voi vain kysyä, onko tämä todella vastavalmistuneiden ohjaajien taso Suomessa? Oletan Varjosen

vastavalmistuneeksi, sillä en ole aiemmin kuullut hänestä, enkä usko kuulevani jatkossakaan. Suosittelen nimittäin mitä tahansa muuta ammattia, hoiva-alalle esimerkiksi tarvittaisiin jatkuvasti tekijöitä. Siellä on pulaa työvoimasta, toisin kuin teatterissa.

Millainen esitys tämä Mahdoton sitten oli? Toki esityksessä oli ansionsa, mutta ne eivät riittäneet minulle tai varsinkaan seuralaiselleni. Ennakkokäsitykseni perusteella kyseessä oli jonkinlainen ”kokeellinen” teos. Poistin siksi jo kotoa lähtiessä aseestani varmistimen.

Saavuin teatteriin sateesta ja alkavasta lenssustani sekä siihen liittyvästä päänsärystä huolimatta. Olisin halunnut nähdä jotakin vavisuttavaa, uutta ja tajunnanräjäyttävää, mutta Varjosen ja työryhmän Mahdoton toi elävästi mieleeni Berliinissä 1970-luvulla näkemäni esitykset, joten jouduin pettymään, samoin seuralaiseni.

Kaipasimme koko esityksen ajan Kalle Holmbergia, Peter Brookia ja Matias Raatteentietä, muutamia mainitakseni. Raatteentien esityksissä on aina tarjolla oivaltavaa naurua ja selkeä juoni. Kerrankin yhdessä Raatteentien esityksessä nauroin niin, että jo parantuneeksi luulemani tyrä pullahti uudelleen esiin.

Hyvä teatteri siis naurattaa ja herättää tietysti selkeytensä ohella aina kysymyksiä. Alina Varjosen myötähäpeäkyhäelmä herätti vain yhden. Esirippu aukesi: miksi? Lisäksi ALINA VARJONEN ON ÄÄLIÖ TYHMÄNAAMA.

Kritiikin loppu saattoi toki olla sisällöltään myös jotakin tyystin muuta. Lehti oli tippunut Alinan kädestä lattialle. Häpeä porautui hänen ytimeensä. Se tunkeutui pehmeiden kudosten läpi kuin hänen hatarasti rakennetut suojamekanisminsa ja omanarvontuntonsa olisivat hellepäivänä lastenjuhlien jälkeen puutarhaan unohtunut jäätelökimpale. Ketä hän yritti huijata? Vaikka neroutta tihkuvat mestariteoksetkin saivat joskus huonoja kriitikkejä, huonot teokset niitä vasta saivatkin! Totuus oli se, että Alina teki työtä, jota rakasti ja jolle antoi kaikkensa, muttei

saanut juuri koskaan vastarakkautta. Lapsetkin inhosivat hänen ammattilaispuoltaan, he kaipasivat huomiota juuri silloin, kun hänen olisi pitänyt ajatella paremmin, syvällisemmin, kiinnostavammin, hauskemmin... Ei. Nyt ei saanut uhriutua. Huomisen kalankääre. Toisaalta netissä julkaistuihin kritiikkeihin ei kääritty mitään, ne pysyivät ikuisesti... ei. Nyt piti vain syödä jäähtynyttä puuroa ja muistaa, että kaikki oli aivan ihanasti. Morsiamen piti keskittyä löytämään tismalleen oikealla tavalla vanhaan roosaan taittavan sävyiset mitkä hyvänsä, mitä normaalit morsiamet etsivätäkään. Kyse oli kuitenkin vain yhdestä kritiikistä, yhdestä tekstinkäsittelyohjelman jotenkuten hallitsevan puutarhatontun henkilökohtaisesta pikkuriikkisestä mielipiteestä! Kuka yhdestä kritiikistä muka välitti?

Samassa Alinan puhelin kilahti pöydällä puurokattilan vieressä. Viesti oli Alinan parhaan ystävän Marinan enolta, joka oli johtajana teatterissa, jonne Alina oli ohjannut *Mahdottoman*. Viesti oli lyhyt, mutta paljonpuhuva. *Kiitos yhteistyöstä. Harmi että kävi näin. Valitettavasti emme odota nyt ryntäystä lippuluukulle, joten perumme suurimman osan esityksistä.*

Alina katsoi tulevaa aviomiestään, joka palasi olohuoneesta. Matias istuutui lempipaikkaansa, matalalle vaaleanpunaiseksi maalatulle jakkaralle valkeaksi rapatun puuhellan eteen kohenamaan tulta. Matias ei ollut ikinä saanut huonoa arvostelua, mikä oli hienoa ja ihailtavaa. Tulevana lauantaina heistä tulisi aviopari. Rakkaus korjaisi kaiken, tämänkin rikki menemisen tunteen Alinan sisältä. Matiaksen menestyksestä tulisi hänenkin menestystään, sillä he olisivat vihdoinkin virallisesti tiimi, yhtä perhettä. Niin moni puolusti niin vimmaisesti perinteisiä perhe-arvoja, aitoa avioliittoa ja heteroydinperhettä, että pakosti kyseisessä sosiaalisessa rakennelmassa oli jotakin puolustamisen arvoista. Jotakin mystisen hyvää ja ihanaa, josta Alina vihdoinkin pääsisi osalliseksi. Jouni oli ollut väärä mies, mutta avioliitto instituutioon sen sijaan oli oikea ja toimiva, sen oli pakko olla. Kaikki väkisinkin muuttuisi hyväksi.

Alina nosti lehden jaloistaan, ruttasi sen palloksi ja heitti Matiakselle. Mies avasi hellan valurautaisen luukun ja syötti kulttuurisivut liekeille sanomatta sanaakaan. Alina otti tuolinsa ja siirtyi Matiaksen viereen. Hän nojasi päänsä miehensä olkapäähän. Ehkä hänen sittenkin pitäisi ottaa Matiaksen sukunimi? Jos menestys tarttuisi häneenkin sitä kautta? Alina Raatteentie saisi takuulla Alina Varjosta myönteisempiä kritiikkejä. Itse asiassa hän voisi muuttaa myös etunimensä. Esimerkiksi Yrjöksi. Sitten hän voisi vaikka alkaa kirjoittaa chick litiä. Yrjö Raatteentien nimellä kirjoitettua teosta *Ihana häämekko* ei vähäteltäisi naisroskaksi, vaan se voittaisi Finlandian. *Ihana häämekko* olisikin mieskirjallisuutta, siis ihmiskirjallisuutta, joka sopi kaikille!

Samassa Lyyti ilmestyi työhuoneen kautta keittiöön ja kii pesi äitinsä syliin. Alinalla oli nyt kaksi tyttäretä: Lyyti ja Matiaksen Lilli. Hänen täytyi toimia esikuvana. Feministi ei ottaisi aviomiehen nimeä edes siinä tapauksessa, että teatterialan kuummin sukunimi saattaisi avata hänelle uusia ovia. (Tai ovia ylipäätään. Ikkunakin kävisi, tai kissalle tai lemmikkirotalle oven alalaitaan tehty pikku luukku.) Kunnollinen nykyaikainen feministi ei myöskään jakaisi lapsiaan ryhmiin sukupuolen mukaan. Oletetun sukupuolen. Hyvä äitipuoli ei sitten taas jakaisi lapsiaan jatkuvasti omiin ja Matiaksen muksuihin. Perkele. Kaikki on nyt kuitenkin hyvin, Alina muistutti itseään, kun hänen ajatuksensa uhkasivat alkaa kiertää vanhaa, negatiivista kehää. Kaikki oli paljon paremmin kuin ennen. Hän oli juuri lopettanut yhden työkeikan ja aloittamassa toista, ja lauantaina heistä tulisi oikea viisihenkinen ja nelisukuniminen perhe. Heidän postilaatikkonsa näytti pienoisoromaanilta. Matias oli aikoinaan vannonut ottavansa Alinan sukunimen, mutta tuntui unohtaneen lupauksensa. Lillin sukunimi oli perintöä hänen kuolleen äidiltään. Leevin ja Lyytin sukunimi taas oli ennakkoperintöä valittavan elossa olevalta Jounilta. Alina ei jaksanut vihoitella yksälleen, mutta lasten kysymyksiin olisi ollut huomattavasti

helpompi vastailla, mikäli isi ei olisi pitänyt yhteyttä sen takia, että oli tuhkauurnassa. Alina ei ollut ihan varma, missä Jouni tällä hetkellä asui. Valmennusposteista päätellen tämä tosiaan oli lähtenyt Ranskasta tuoreimman eronsa jälkeen ja muuttanut Los Angelesiin työskentelemään life coachina, kuten oli jo pitkään haaveillut.

Alina yritti selvittää pahimpia Lyytin kiharapehkoon ilmes-tyneitä takkuja, mutta Lyyti livahti Alinan sylistä takaisin olo-huoneeseen, mistä alkoi heti kuulua Leevin pallurapelin ääniä, Lyytin väkivaltaisia kannustushuutoja sekä Lillin tuhahduksia. Lilli suostui tuijottamaan kännykkää vain hätätilanteissa, kuten äitipuolensa häämekko-ostoksilla, tai silloin, kun tarjolla ei ollut kirjoja tai näytelmiä.

Matias kohotti Alinan hiuksia ja puhalsi kevyesti ennen kuin painoi huulensa hänen niskaansa. Alina päästi äänen, joka kuu-losti kehräävältä tai kiihottuneelta kissalta. Alina kuiskasi Ma-tiakselle, että he ehtisivät viedä lapset tarhaan ja tulla hetkeksi kotiin ennen kuin Matiaksen piti lähteä töihin.

– Sori, mun pitää mennä vähän aikaisemmin tänään treenei-hin. Minkä lisäksi mä säästän itseäni avioliittoon, Matias sanoi ja lähti.

Alina avasi hellan luukun ja katseli kulttuurisivujen viimei-siä kuolinkamppailuja. Mennessään Jounin kanssa naimisiin Alina oli myös pitänyt oman nimensä, mutta kaiken muun hän oli tahtonut jakaa. Heillä oli yhteinen pankkitili ja kaikki tavarat muuttuivat pikkuhiljaa yhteisiksi niin, ettei kumpikaan osannut lopulta irtaimistoa jaettaessa sanoa, kuka oli hommannut min-käkin kattilan tai kenkälusikan. Rahavarojen, lainojen ja arki-sälän yhteen kutoutuminen oli kuitenkin lopulta johtanut vain turhaan ja pikkumaiseen riitelyn. Siksi Alinaa ei huolettanut, vaikka Matias oli tahtonut pitää rahat, asuntolainat ja jopa kir-jahyllyt erillisinä. Alina itse oli lopulta ehdottanut avioehdon tekemistä, koska Matiaksen rahatilanne oli kroonisesti niin paljon parempi kuin hänen. Tuntui oudolta ajatukselta, että

ensin hän ja Matias kilpailivat samoista ohjaustöistä, jotka Matias yleensä sai, minkä jälkeen tämän olisi pitänyt maksaa osa palkasta Alinalle. Samalla alalla olemisesta oli kuitenkin paljon enemmän hyötyä kuin haittaa. Oli ihanaa, että Matias ymmärsi, millaista oli olla freelancer teatterialalla. Jounille ei olisi ikinä tullut mieleenkään piilottaa huonoja kritiikkejä tai viedä kaikkia lapsia erityisen pitkäksi aikaa potkimaan jalkapalloa apurahapäätösten julkistamispäivinä.

Raikkaan humoristinen ja feministinen kuvaus taiteilija-elämästä nykypäivän Suomessa

Neljäkymmentä ikävuotta lähestyvä teatteriohjaaja ja ihan pian ex-yh-äiti Alina on sovittamassa hääpukuaan. Kaikki on täydellistä. Hän on muuttanut lasten ja tulevan miehensä, kuuluisan teatteriohjaajan Matias Raateentien kanssa rintamamiestaloon, jonka huoneissa kukkivat kauniit tapetit.

Myös Alinan työelämässä paistaa aurinko. Hän on juuri saanut ensi-iltaan *Mahdoton*-näytelmänsä, ja uusi ohjaustyö on jo odottamassa. Mutta sitten tulee aamu ja Helsingin Sanomat, jossa on kritiikki Alinan näytelmästä.

Elina Kilkun *Mahdoton elämä* jatkaa Alinan tarinaa, joka sai alkunsa romaanissa *Täydellinen näytelmä*. Kilkku kuvaa puolisoiden välistä kilpailua, kipeitä kateuden ja mitätöidyksi tulemisen tunteita. Mutkattoman irrotteleavan tyyliin kerrottu tarina pureutuu jälleen perinteisten työmarkkinoiden ulkopuolella leipänsä ansaitsevien ja erityisesti naistaiteilijoiden asemaan niin perhe- kuin työelämässä.

ISBN 978-952-279-679-0 • 84.2

www.bazarkustannus.fi

BAZAR